

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 1888/23
5.4.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судије Сање Агатоновић, председника већа, и судија Весне Секулић и Данице Косовац, чланова већа, у парници тужилаца АА из ... и ББ из ..., чији је заједнички пуномоћник Снежана Симовић, адвокат из Чачка, Љубићска 3/3, против тужених ВВ из ..., чији је пуномоћник Драган Пашић, адвокат из Београда, Милоша Поцерца 23/16 и Републике Србије – Министарство унутрашњих послова, чији је заступник Државно правобранилаштво са седиштем у Београду, Косовска 31, ради накнаде штете, одлучујући о жалбама тужених изјављеним против пресуде Вишег суда у Београду П 1747/22 од 29.11.2022. године, у седници већа одржаној дана 5.4.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване жалбе тужених и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П 1747/22 од 29.11.2022. године у првом, трећем и петом ставу изреке.

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви тужених за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 1747/22 од 29.11.2022. године, првим ставом изреке усвојен је тужбени захтев па су обавезани тужени да тужиоцу АА из ... на име накнаде нематеријалне штете солидарно исплате укупан износ од 416.000,00 динара и то: износ од 120.000,00 динара на име претрпљених физичких болова, износ од 133.000,00 динара због умањења опште животне активности од 5%, износ од 30.000,00 динара због наружења и износ од 133.000,00 динара на име претрпљеног страха са законском затезном каматом од 29.11.2022. године до исплате. Другим ставом изреке одбијен је као неоснован, тужбени захтев којим је тражено да се обавезу тужени

да тужиоцу АА из ... на име накнаде нематеријалне штете солидарно исплате износе преко досуђеног износа у претходном ставу изреке и то износ од још 60.000,00 динара на име претрпљених физичких болова, износ од још 67.000,00 динара због умањења опште животне активности од 5%, износ од још 20.000,00 динара због наружења и износ од још 67.000,00 динара на име претрпљеног страха са законском затезном каматом од 29.11.2022. године до исплате. Трећим ставом изреке усвојен је тужбени захтев па су обавезани тужени да тужиоцу ББ на име накнаде нематеријалне штете солидарно исплате укупан износ од 1.621.000,00 динара и то: износ од 367.000,00 динара на име претрпљених физичких болова, износ од 800.000,00 динара због умањења опште животне активности од 30%, износ од 120.000,00 динара због наружења и износ од 334.000,00 динара на име претрпљеног страха са законском затезном каматом од 29.11.2022. године до исплате. Четвртим ставом изреке одбијен је као неоснован, тужбени захтев којим је тражено да се обавезу тужени да тужиоцу ББ на име накнаде нематеријалне штете солидарно исплате износе преко досуђеног у претходном ставу изреке и то износ од још 183.000,00 динара на име претрпљених физичких болова, износ од још 400.000,00 динара због умањења опште животне активности од 5%, износ од још 80.000,00 динара због наружења и износ од још 166.000,00 динара на име претрпљеног страха са законском затезном каматом од 29.11.2022. године до исплате. Петим ставом изреке обавезани се тужени да тужиоцима солидарно накнаде трошкове парничног поступка у износу од 802.421,56 динара са законском затезном каматом почев од извршности до исплате. Шестим ставом изреке одбијен је захтев тужилаца за исплату законске затезне камате на износ досуђених трошкова поступка од 802.421,56 динара од 29.11.2022. године до извршности пресуде.

Благовремено изјављеним жалбама тужени су побијали првостепену пресуду, из свих законских разлога прописаних чланом 373 став 1 Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" број 72/11 ... 18/20), у првом, трећем и петом ставу изреке. Трошкове другостепеног поступка опредељено су тражили.

Испитујући правилност првостепене пресуде у побијаном делу, сагласно овлашћенима предвиђеним чланом 386 Закона о парничном поступку Апелациони суд у Београду је оценио да жалбе тужених нису основане.

У поступку пред првостепеним судом нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности а изрека првостепене пресуде је јасна и у њеном образложењу су дати потпуни разлози о битним чињеницама, који су сагласни са изведеним доказима, тако да се она неосновано побија жалбом тужене Републике Србије – Министарство унутрашњих послова, и указивањем на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 825/14 од 26.2.2015. године, којом је преиначена пресуда Вишег суда у Чачку К 69/13 од 10.3.2014. године, између осталих оптужених, овде тужиоци АА и ББ оглашени су кривим за извршење кривичног дела напад на службено лице у вршењу службене делатности у саизвршилаштву из члана 323 став 3 у вези става 1 и став 2 КЗ у вези члана 33 КЗ, тако што су дана 16.6.2008. године око 02,45 часова у ... у ... у

ресторану “...” напали овлашћена службена лица МУП ПУ у Чачку, овде туженог ВВ и непарничара ГГ, који су по пријави ДД из ... службено поступили ради одржавања јавног реда и мира, јер се из ресторана “...” чула прегласна музика, свесни да чине забрањену радњу која представља кривично дело, чије су извршење хтели, на тај начин што је, полицајцима ГГ и туженом ВВ, који су интервенисали по налогу дежурне службе ПС Чачак, због пријаве прегласне музике у ресторану “...”, чији је купац био тужилац АА, а након што су ушли у ресторан и пришли музици, упућујући упозорење да је музика прегласна и да се иста утиша, овде тужилац АА устао и туженом ВВ упутио речи увреде: “Пичка ти матерна шиптарска излази ми из локала, дошао си са Косова да утишаваш музику, а ја сам се за тебе борио, ти си побегао са Косова, пичко једна, шиптарска јебем ти мајку” па је туженог ВВ – полицајца, са отвореним шакама ударио у пределу прса, у ком тренутку су им пришли ЂЂ и овде тужилац ББ и заједнички изгурали туженог ВВ и полицајца ГГ из ресторана од излазних врата баште, у току ког гурања је овде тужилац ББ, туженог ВВ ударио песницом у пределу лица и тако му нанео лаку телесну повреду у виду избијања зуба – централног доњег секутића. Након тога је тужени ВВ из службеног пиштоља испалио један пројектил у главу тужиоца АА и два пројектила у стомак тужиоца ББ, чиме им је нанео тешке телесне повреде опасне по живот. Тужиоцу ББ том приликом нанео је тешке телесне повреде опасне по живот у виду једне устрелне и једне прострелне ране у пределу трбуха, које су имале за последицу руптуру слезине, руптуру танког црева, руптуру попречног дела дебелог црева, руптуру низходног дела дебелог црева и повреду задњег дела трбушног зида, са повредом крвиних судова и масивним крварењем, због чега му је слезина морала бити хирушки одстрањена. Тужиоцу АА нанео је тешке телесне повреде у виду ране у пределу десног потиљачног дела главе, раме и кључне кости лево и ране у пределу врата лево, док је пројектил завршио у меком ткиву задњег дела леве пазушне јаме. Правоснажном пресудом Вишег суда у Чачку К 69/13 од 10.3.2014. године, тужени ВВ је за наведени догађај оглашен кривим, за извршење кривичног дела тешко убиство у покушају из члана 114 став 1 тачка 9 КЗ у вези члана 30 КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од седам година.

Према налазу и мишљењу судског вештака за област трауматологије, ортопедије и хирургије од 12.11.2020. године код тужиоца АА постоји умањење опште животне активности од 5% због верификованих дефинитивних последица у смислу стања после задобијања тешке телесне повреде у смислу устрелне ране потиљачне регије главом леве стране врата и левог рамена, са преломом у делу горњег краја леве рамењаче – надлактине кости и превасходно у зони мале кврге истог дела, који су доминантно конзервативно лечени (уз касније накнадно после осам година од повређивања вађења металног дела пројектила из предела површинских меких ткива испод левог пазуха и ка левој лопатици) уз дефинитивну последицу евидентирану и у садашњој фази у виду мањења активних покрета афицијарног левог раменог зглоба у мањој мери. Наведено умањење ОЖА се испољава у: потешкоћама приликом дизања и ношења тешких и тежих терета, потешкоћама и ограничењима приликом рада и активности са левом руком у нивоу глава и изнад разине главе, потешкоћама и лимитима приликом прихватања и бацања предмета левом руком, потешкоћама код сваког другог мануалног рада и поготово у нормалним условима те диктираном темпу извођења када је у питању коришћење леве руке, смањеној стабилности и сигурности свих захтевних и тежих мануелних операција левом руком, потешкоћама приликом упражњавања активности и властитог опслуживања, као што је лична хигијена, облачење, обување итд.,

предиспозицији ранијој појавности и бржу прогресију тзв. посттрауматских дегенеративних промена на захваћеном левом зглобу рамена, смањеној рефлексној одбрамбеној реакцији левим раменом и руком као и телом у целини итд. Вештак је мишљења да код овог тужиоца постоји наруженост лаког степена обзиром на верификоване последице (у функционалном смислу у виду умањења активних покрета левог рамена у мањој мери и компаративне дискретно смањене трофичке мишића левог рамена, али превасходно узимајући у обзир оžilјне промене и то: у потиљачној регији главе (промера 1 цм), леве стране врата и наткључне регије у каскадном бочном следу ка рамену (величине 2,5 цм x 0,5 цм, промера 1 цм и промера 1,5 цм, 5,3 цм x 1,0 цм) као и у пределу испод левог пазуха, у задњој пазушној линији и испред леве лопатичне кости у висини средње и доње трећине исте (ожилјак на месту вађења метка величине 1,5 цм x 0,5 цм) чиме је све измењен дотадашњи спољашњи изглед и складност тела тужиоца, а акцептујући приликом валидације ове категорије и следеће параметре као што су доб, пол и социо – професионали статус АА његово емоционално доживљавање сопствене спољашности, као и културне оквире и социјалне релације средине у којој живи и ради. Тужилац АА је претрпео физичке болове и то: јаког интензитета у укупном трајању од једног дана, средњег интензитета у следећих укупно две недеље и слабог интензитета у наредних све укупно један месец, док је привремене болове осећао у наредном периоду и осећаће их и у будућности углавном слабијег интензитета и ређе учесталости, а све у пропорционалној зависности од дужине и тежине физичке активности поготово обављања мануалних послова приликом промена времена итд.

Код тужиоца ББ постоји умањење опште животне активности од 30% због верификованих дефинитивних и трајних последица у смислу стања после задобијених тешких телесних повреда опасних по живот, који су хитном хирушком интервенцијом оперативно збринуте и то: са исецањем дела повређеног танког црева, затим исецањем дела повређених попречних и нискоходних сигмоидних партија дебелог црева, уз извођење привремене илеостоме, односно отвора једне вијуге усаканог – витог танког црева на предњем трбушном зиду уз пражњење цревног садржаја и која илеостома је потом накнадно после три месеца од повређивања оперативно збринута у смислу враћања у стомак са успоставом континуитета проласка физиолошког тока цревног садржаја, те дефинитивним великом оžilјним променама на предњем трбушном зиду и појавом почетних хилних дефекаата на два места у средњишњем постоперацијском ожилјку предњег трбушног зида. Наведено умањење ОЖА се испољава у: у немогућности дизања и ношења тешких терета, те потешкоћама приликом подизања и преношења оних теже природе, потешкоћама и ограничењима код сваког дуготрајног физичког рада и обављања спортско – рекреативних активности у смислу повећеног утрошка енергије и продуженог времена за њихово извршавање, те значајним потешкоћама и делом онемогућењима код обављања рада у нормираним условима, те диктираном темпу извођења, потешкоћама приликом упражњавања активности властитог опслуживања као што је храњење у смислу потребе правилнијег дневног ритма узимања хране и избегавања обилних оброка, те и не узимање и тзв. јаких јела и хране али и провокативних материја иритабилног типа као што је кафа, алкохол, љуте и киселе супстанце итд. повећаној предиспозицији за развој инфекција у организму уопште и смањеног телесног имунитета услед одстрањивања слезине, потешкоћама код активности сопственог опслуживања као што је лична хигијена, облачење, обување итд. потреба за вежбањем и јачањем трбушне мускулатуре, потреби регулисања телесне

тежине зарад превенције настанка кила у ожиљним деловима трбушног зида, знатно смањеној рефлексној одбрамбеној реакцији стомаком и телом у целини. Код тужиоца ББ постоји наруженост средњег степена а која се граничи са тешким степеном у неким животним ситуацијама када се не носи одећа на горњој половини тела (плажа, базени, неке интимне ситуације, затим неке спортске приредбе итд.) због наведених мањкавости али превасходно због постојања значајних и делом великих ожиљних промена и највећим делом на предњем трбушном зиду (величине 30 цм и ширине 2 цм, величине 9 цм x 5 цм и ширине кракова до 1 цм, од 2,4 цм x 1 цм x 1 цм, од 1,5 цм промера од 1 цм) те у левом слабинском делу леђа (два ожиљка величине 1,5 цм x 0,5 цм те од 2,5 цм) чиме је у значајној и битној мери измењен дотадашњи спољашњи изглед и складност тела именованог, а имајући у виду приликом оцене ове категорије и следеће уобичајене елементе као што су: доб, пол и социо – професионали статус ББ, његово емоционалном доживљавању сопствене спољашности, као и културне оквири и социјалне релације средине у којој се креће. Тужилац бб је претрпео физичке болове и то: јаког интензитета у укупном трајању од пет дана, средњег интензитета у следећих укупно пет – шест недеља, слабог интензитета у наредних свеукупно четири месеца док је привремене болове осећао у наредном периоду и осећаће их и у будућности, углавном слабог интензитета, ређе могуће и средњег интензитета, а све у пропорционалној зависности од дужине и тежине физичке активности, после већих и тежих оброка, приликом промене времена итд.

Према налазу и мишљењу судског вештака за област неуропсихијатрије од 26.3.2021. године тужилац АА приликом задобијања повреде претрпео је примарни страх високог интензитета који је трајао пет секунди, за које време је тужилац зачуо пуцањ, а затим осетио да је рањен, тј. да га је метак погодио, све до губитка свести а због угрожавања телесног интегритета задобијањем повреде ватреним оружјем. Секундарни страх средњег интензитета је трпео по доласку свести и сазнања о врсти и тежини повреде, а у вези тока и исхода лечења, трпи болове у пределу повреда, постављена му је имобилизација левог рамена па страх средњег интензитета трпи у периоду од две недеље. Током обављања физикалне терапије у вези исхода исте трпи секундарни страх ниског интензитета у трајању од десет дана. Повремене страхове слабог интензитета имао је услед отицања подпазушног предела током осам месеци, док метак није уклоњен хирушком интервенцијом. Тужилац АА је као последицу предметног догађаја имао страх приликом сусрета и контакта са униформисаним лицима (полиција) јер би га то подсетило на предметни догађај и рањавање што је трајало три – четири месеца, док се предметног догађаја у том периоду сећао са мешавином негативних осећања (од страха до огорчености). С обзиром на умањење ОЖА од 5% које је нашао вештак трауматолог тужилац трпи болове лаког интензитета. У садашње време његово психичко стање је стабилно и нема психичких симптома који би изазвали умањење ОЖА са психијатриске стране.

Тужилац ББ приликом задобијања повреде претрпео је примарни страх високог интензитета који је трајао пет секунди за које време је тужилац чуо пуцње из пиштоља, а потом осетио да је рањен у стомак. После тога је пао, изгубио је свест па је следећи момента кога се сећа буђење у шок соби у болници. По повратку свести, трпео је секундарни страх средњег интензитета у вези тока и исхода лечења у трајању од три месеца. Тужилац ББ је оперисан, ране су збринуте али му је начињена илеостома која му отежава живот и изазива психичке патње. После три месеца илеостома је

оперативно уклоњена, секундарни страх ниског интензитета трпи и надаље у постоперативном периоду, прилагођавање на нове услове функције дигестивног система у трајању од месец дана. С обзиром на умањење ОЖА од 30% које тужилац ББ има према мишљењу вештака трауматолога, трпи трајно душевне болове средњег интензитета, који су психичка пратња отежаног обављања свакодневних активности описаних у мишљењу вештака трауматолога. У садашње време његово психичко стање је стабилно те нема психичких симптома који би изазвали умањење ОЖА са психијатриске стране.

Налазе судских вештака за област трауматологије, ортопедије и хирургије као и за област неуропсихијатрије, првостепени суд је у целости прихватио јер су дати на образложен, јасан и недосмислен начин.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је у складу са одредбом члана 154 став 1 и 155 Закона о облигационим односима оценио да је тужени ВВ одговоран за нематеријалну штету нанету тужиоцима, а како је исти тешке телесне повреде нанео тужиоцима вршећи своју дужност полицајца у оквиру радног времена то је у складу са одредбом члана 170 Закона о облигационим односима тужена Република Србија – Министарство унутрашњих послова као послодавац туженог ВВ одговорна за штету коју је њен запослени причини у вршењу свог рада трећим лицима. Одлучујући о доприносу тужилаца настанку штете првостепени суд је у складу са одредбом члана 192 став 1 Закона о облигационим односима, руководећи се чињеничним стањем утврђеним пресудом Вишег суда у Чачку К 69/13 од 10.3.2014. године, оценио да су тужиоци својим понашањем допринели настанку штете са уделом од по 1/3 у ком смислу су им досуђени износи накнаде смањени сразмерно износу њихових удела у проузроковању штете. Разматрајући истакнут приговор застарелости потраживања од стране тужене Републике Србије – Министарство унутрашњих послова, првостепени суд је исти оценио као неоснован, јер је тужени ВВ 16.6.2008. године обављајући патроналну дужност као овлашћено службено лице полицајац ПС Чачак интервенисао по налогу дежурне службе ПС Чачак због пријаве прегласне музике у ресторану “...” и после сукоба са тужиоцима један пројектил испалио у главу тужиоца АА и два пројектила у стомак тужиоца ББ због чега су по тужиоце наступиле тешке телесне повреде опасне по живот, због чега је правноснажно осуђен као учинилац кривичног дела тешко убиство у покушају из члана 114 став 1 тачка 9 КЗ у вези члана 30 КЗ, за који облик је према Кривичном закоником који је важио у време извршења кривичног дела (“Службени гласник РС”, бр. 85/2005 од 6.10.2005. године) прописана казна затвора у трајању од најмање десет година или затвор од 30 до 40 година. Сходно члану 103 став 1 тачка 1 КЗ који је важио у време извршења кривичног дела предвиђени рок застарелости кривичног гоњења за наведено кривично дело је 25 година од извршења кривичног дела, а за застарелост кривичног гоњења предвиђен је дужи рок застарелости од рокова прописаних одредбом члана 376 Закона о облигационим односима, па захтев за накнаду штете према сваком одговорном лицу застарева у смислу члана 377 Закона о облигационим односима, када истекне време одређено за застарелост кривичног гоњења. Првостепени суд је оценио да се под одговорним лицем из члана 377 Закона о облигационим односима не подразумева само учинилац кривичног дела већ и лице које одговара за штету која је учињена кривичним делом, иако само није учинилац тог дела, па како је тужба поднета 11.10.2012. године а штетни догађај се догодио 16.6.2008. године, то рок застарелости потраживања није

протекао, па потраживање тужилаца није застарело.

Висину правичне накнаде нематеријалне штете првостепени суд је одмерио у смислу одредбе члана 200 у вези одредбе члана 232 Закона о парничном поступку ценећи јачину и дужину трајања физичких болова, степен умањења опште животне активности, наружења и претрпљеног страха за сваког тужиоца, па је узевши у обзир све околности закључио да је правичан износ накнаде нематеријалне штете која је настала за тужиоца АА износ од 120.000,00 динара за претрпљене физичке болове, 133.000,00 динара због умањења опште животне активности од 5%, 30.000,00 динара за наружење и 133.000,00 динара за претрпљени страх што укупно износи 416.000,00 динара, а за тужиоца ББ износ од 367.000,00 динара за претрпљене физичке болове, 800.000,00 динара због умањења опште животне активности од 30%, 120.000,00 динара за наружење и 334.000,00 за претрпљени страх што укупно износи 1.621.000,00 динара, што одговара значају повређеног добра, циљу коме та накнада служи као и томе да се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом. На досуђене износе тужиоцима је у складу са одредбом члана 277 и 189 Закона о облигационим односима досуђена законска затезна камата од 29.11.2022. године до исплате.

По оцени Апелационог суда, првостепени суд је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање применио материјално право, дајући за своју одлуку у потврђујућем делу разлоге које у целости прихвата и Апелациони суд и сходно члану 396 став 2 Закона о парничном поступку на исте упућује.

Неосновани су жалбени наводи тужених о погрешној примени материјалног права код оцене доприноса тужилаца насталој штети, указивањем туженог ВВ да првостепени суд није поступио по налогу из решења Апелационог суда Гж 1925/22 од 19.8.2022. године, којим је укинута претходна пресуда те није поуздано утврдио колики је допринос тужилаца насталој штети, те жалбено указивање тужене Републике Србије – Министарство унутрашњих послова, да је исти морао бити цењен у већем обиму.

Одредбом члана 192 став 1 Закона о облигационим односима прописано је правило о подељеној одговорности по коме оштећени који је допринео да штета настане или да иста буде већа него што би иначе била има право само на сразмерно смањену накнаду.

Одредбом члана 398 став 2 Закона о парничном поступку прописано је да је првостепени суд дужан да изведе све парничне радње и да расправи сва спорна питања на које је указао другостепени суд у свом решењу. Ставом 3 истог члана прописано је да на новој главној расправи странке могу да износе нове чињенице и предлажу нове доказе о истом захтеву, само ако учине вероватним да без своје кривице нису могли да их изнесу, односно предложе.

Имајући у виду наведено и цитиране законске одредбе, првостепени суд је у поновном поступку извео све парничне радње и у складу са чланом 313 Закона о парничном поступку расправио сва спорна питања, те је утврдио допринос тужилаца настанку штете руководећи се чињеничним стањем утврђеним пресудом Вишег суда у Чачку К 69/13 од 10.3.2014. године, да су тужени ВВ и полицајац ГГ дошли у ресторан

“...” у ..., 16.6.2008. године са задатком да спрече прегласну музику и на тај начин спрече нарушавање јавног реда и мира, да је тужилац АА ушао у вербалну препирку са туженим ВВ и упутио му увреде “Пичка ти материна шиптарска, излази ми из локала, дошао си са Косова да утишаваш музику, а ја сам се за тебе борио, ти си побегао са Косова, пичко једна, шиптарска јебем ти мајку”, а затим га ударио отвореним шакама у пределу прса, након чега су им пришли тужилац ББ и ЂЂ и заједнички изгурали туженог ВВ и полицајца ГГ из ресторана до излазних врата баште, у току ког гурања је тужилац ББ туженог ВВ ударио песницом у пределу лица и тако му нанео лаку телесну повреду у виду избијања зуба. Првостепени суд је правилно оценио да су тужиоци својим понашањем на описани начин допринели настанку штете са уделом од по 1/3 у ком смислу су досуђени износи накнаде смањени сразмерно износу њихових удела у проузроковању штете у складу са чланом 192 Закона о облигационим односима.

Неосновани су жалбени наводи тужене Републике Србије – Министарство унутрашњих послова о погрешној примени материјалног права - члана 170 Закона о облигационим односима.

Првостепени суд је правилно у складу са одредбом члана 170 Закона о облигационим односима, на основу правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања правилно закључио да је тужени ВВ тужиоцима нанео тешке телесне повреде вршећи своју дужност полицајца у оквиру радног времена, због чега је тужена Република Србија – Министарство унутрашњих послова као послодавац туженог ВВ одговорна за штету коју је њен запослени причинио у вршењу свог рада трећим лицима – тужиоцима.

Неосновани су жалбени наводи тужене Републике Србије – Министарство унутрашњих послова о погрешној примени материјалног права код оцене прговора застарелаости поражавања.

Одредбом члана 377 Закона о облигационим односима када је штета проузрокована кривичним делом, а за кривично гоњење је предвиђен дужи рок застарелости, захтев за накнаду штете према одговорном лицу застарева кад истекне време одређено за застарелост кривичног гоњења.

Према утврђеном чињеничном стању тужени ВВ правноснажно је осуђен као учинилац кривичног дела тешко убиство у покушају из члана 114 став 1 тачка 9 КЗ у вези члана 30 КЗ. Према члану 103 став 1 тачка 1 Кривичног законика који је важио у време извршења кривичног дела (“Службени гласник РС”, бр. 85/2005 од 6.10.2005. године) предвиђени рок застарелости кривичног гоњења за наведено кривично дело је 25 година од извршења кривичног дела, због чега је за застарелост кривичног гоњења предвиђен дужи рок застарелости од рокова прописаних одредбом члана 376 Закона о облигационим односима. Како је током првостепеног поступка правилно утврђено да је тужена Република Србија – Министарство унутрашњих послова одговорна за штету коју је њен запослени причинио у вршењу свог рада трећим лицима – тужиоцима, наносење тешких телесних повреда дана 16.6.2008. године, због чега је тужени ВВ осуђен правноснажном пресудом, а тужба у овој правној ствари поднета 11.10.2012.године, правилно је првостепени суд применом члана 377 Закона о облигационим односима оценио да потраживање тужилаца није застарело.

Неосновано се жалбама указује на погрешну примену материјалног права - да је тужиоцима досуђена накнада нематеријалне штете превисоко одмерена, као и да код тужиоца АА постоји наруженост лаког степена који не оправдава досуђивање накнада нематеријалне штете.

Одредба члана 200 став 1 Закона о облигационим односима прописује да ће за претрпљене физичке болове, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, наружености, повреде угледа, части, слободе или права личности, смрти блиског лица као и за страх суд, ако нађе да околности случаја, а нарочито јачина болова и страха и њихово трајање то оправдава, досудити правичну новчану накнаду, независно од накнаде материјалне штете као и у њеном одсуству, док је ставом 2 истог члана прописано да ће приликом одлучивања о захтеву за накнаду нематеријалне штете, као и о висини њене накнаде, суд водити рачуна о значају повређеног добра и циљу коме служи та накнада, али и о томе да се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом.

Првостепени суд је, уз оцену свих релевантних мерила и критеријума из члана 200 став 1 и 2 Закона о облигационим односима од утицаја на висину правичне накнаде, а имајући у виду утврђене чињенице о интензитету и трајању физичких болова, степен умањења опште животне активности, наружења и претрпљеног страха за сваког тужиоца, правилно утврдио висину правичне новчане накнаде нематеријалне штете за све видове. Новчаном накнадом нематеријалне штете, душевни бол се не отклања, већ се ублажава, па накнада ове врсте представља морално задовољење и нема функцију еквивалента, као што је то случај код материјалне штете, нарочито имајући у виду субјективну процену оштећеног, па се досуђеним износима тужиоцима пружа одговарајућа сатисфакција за штету коју су претрпели и са друге стране досуђени износи не води остваривању лукративних циљева, а што је све у складу са принципом правичности који се овде има применити. Накнада нематеријалне штете састоји се у исплати суме новца, као сатисфакције за претрпљену нематеријалну штету, да би се код оштећеног лица успоставила психичка и емотивна равнотежа која је постојала пре штетног догађаја, у мери у којој је то могуће. По налажењу Апелационог суда износи досуђене накнаде нематеријалне штете правилно су одређени, с обзиром да је висину досуђене накнаде по свим видовима нематеријалне штете првостепени суд утврдио правилном применом критеријума из члана 200 Закона о облигационим односима. Првостепени суд је правилно оценио све објективне и субјективне околности конкретног случаја, те тужиоцима досудио за све видове нематеријалне штете износе правичне новчане накнаде са законском затезном каматом од дана доношења првостепене пресуде, па до исплате, сагласно одредби члана 277 Закона о облигационим односима, с обзиром да нематеријална штета доспева на дан пресуђења.

Неосновано се жалбама тужених оспорава оцена доказа покушавајући да кроз изнете тврдње доведу у сумњу тачност закључка првостепеног суда о битним чињеничним питањима спорног односа. Другостепени суд нема основа да сумња у чињенично стање побијане пресуде, јер је првостепени суд у образложењу своје одлуке дао разлоге којима на јасан и потпун начин објашњава како је текао доказни поступак, који су докази изведени у току поступка и како су утврђене чињенице битне за одлучивање о захтеву тужилаца. Стога је непотребно да овај суд поново наводи и

интерпретира разлоге којима је првостепени суд образложио своје чињеничне закључке.

Правилном применом одредби члана 153 и 154 Закона о парничном поступку, првостепени суд је одлучио о трошковима парничног поступка, чију висину је определио сагласно одредбама Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката и Таксене тарифе из Закона о судским таксама, важећим у време пресуђења.

На основу изложеног применом члана 390 у вези са чланом 387 став 1 тачка 2 и члана 401 тачка 2 Закона о парничном поступку одлучено је као у првом ставу изреке ове пресуде.

Како тужени нису успели са жалбом, то су сходно члану 165 став 1 Закона о парничном поступку као неосновани одбијен њихови захтеви за накнаду трошкова другостепеног поступка, одлуком садржаном у другом ставу изреке.

Председник већа-судија
Сања Агатоновић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић